

Saudefaldene

Vår ref.:
Kristian Gauthun

Deres ref.:
Helge Skoglund

Bergen
17.11.2025

Vurdering av fiskebiologiske forhold i Slettedalsvatnet

I forbindelse med at det skal utføres arbeid med å utbedre tappeluker i vannveien fra Slettedalsvatnet til Storlivatn kraftverk er det ønske om en vurdering av status for fiskebiologiske forhold i Slettedalsvatnet. Det er ikke utført fiskebiologiske undersøkelser i innsjøen i senere tid, og det finnes derfor ingen oppdatert status for fiskebestandene i magasinet. Vurderingen her er derfor basert på tilgjengelig kunnskap fra eldre undersøkelser og informasjon fra Sauda jeger og fiskerforening (SJFF).

Tidligere undersøkelser

Sist gang det ble utført fiskebiologiske undersøkelser i Slettedalsvatnet var i forbindelse med konsekvensutredningene for utvidelsen av reguleringen i «Saudaprojektet». Undersøkelsene ble utført i 1991 og inkluderte prøvefiske med garn i innsjøen, samt elektrofiske i Slettedalselva og Berdalselva (Åtland & Kambestad 1992). Det ble fanget 35 aure og 9 bekkerøye på til sammen fire garnnetter i innsjøen, noe som ble betegnet som lav fisketetthet. Det ble poengtert at undersøkelsene antakelig var påvirket av at magasinet hadde vært nedtappet i forkant, og at dette kan ha bidratt til en reduksjon i bestanden dette året. Det ble ikke fanget fisk ved elektrisk fiske i Slettedalselva eller i Berdalselva, som er de to største innløpselvene. Hele vassdraget var sterkt påvirket av forsurening på 1990-tallet, og det ble påpekt at vannkvaliteten kan ha vært begrensende for rekruttering av aure i Slettedalselva. Vannkvaliteten med tanke på forsurening har blitt langt bedre siden 1990-tallet, og forsurening er med stor sannsynlighet ikke lenger noen begrensning for aurebestanden vassdraget. Totalt sett er resultatene fra undersøkelsene i 1991 antakelig lite representative for dagens situasjon for fiskebestanden i innsjøen, men må kan antas at rekrutteringsforholdene for aure har blitt bedre med tanke på forbedringen i forsuringssituasjonen.

Fiskeinteresser i Slettedalsvatnet

Ifølge informasjon fra SJFF har Slettedalsvatnet vært et forholdvis attraktivt fiskevatn, særlig blant hyttefolk i området, og på nettsiden til foreningen karakteriseres aurebestanden som *god* og med jevnlig innslag av fisk med størrelse fra 200-800 gram

(https://www.njff.no/rogaland/sauda/fjell?accordion_section=3-6&#accordion_section=3-6).

Det har også sporadisk blitt fanget fisk opp mot 4-5 kg, noe som indikerer at det er et tilstrekkelig næringsgrunnlag til at enkelte fisker blir fiskespisende. Ifølge kontaktpersoner i SJFF har størrelsen på fisken gått ned i senere tid, og fangstene i de siste årene er hovedsakelig fisk fra 100-200 g (Ola Breivik, SJFF, *pers. medd.*). Dette indikerer at bestanden er i ferd med å bli overbefolket, og at fisketettheten er for høy i forhold til næringsgrunnlaget.

Rekrutteringsforhold

Det er to større innløpselver til magasinet; Slettedalaelva og Berdalselva. Begge elvene har strekninger med tilsynelatende gode gyte- og oppvekstforhold, men ettersom begge er forholdvis bratte med fossestryk nært innsjøen er det usikkert hvor mye av elvene som er tilgjengelig som rekrutteringsområde for auren i Slettedalsvatnet. Det er også flere mindre tilløpsbekker til innsjøen hvor det kan forekomme gyting og rekruttering av aure, men det foreligger ingen undersøkelser eller observasjoner som kan bekrefte dette.

Samlet vurdering av bestandsstatus og rekruttering

Ettersom det ikke foreligger fiskebiologiske undersøkelser av nyere dato er det uklart hva som er status for fiskebestandene i Slettedalsvatnet, og hva som er de viktigste rekrutteringsområdene. Basert på informasjon fra fiskeinteresserte er det imidlertid klart at det er en oppegående bestand av aure i innsjøen. Det er ikke opplyst om at det har blitt satt ut settefisk i innsjøen i senere tid, og det må antas at aurebestanden er selvrekrutterende. Det er også mulig at det tilføres fisk som vandrer ned fra elve- eller innsjøsystemer ovenfor Slettedalsvatnet, dvs. fra Slettedalselva, Berdalen eller via overføringstunnelen fra Fetavatnet. En nedgang i fiskestørrelse i senere tid tilsier at rekruttering til bestanden ikke er en begrensende faktor for bestanden, men at det antakelig rekrutteres mer fisk til innsjøen enn det som tas ut i fiske. Det anbefales at det utføres nye fiskebiologiske undersøkelser i Slettedalsvatnet for å avklare disse spørsmålene ytterligere.

Det er heller ikke kjent om det finnes bekkerøye eller andre fiskearter i innsjøen. Bekkerøye ble satt ut ulike steder i vassdraget på 1980-90, ettersom den hadde høyere toleranse for sur nedbør enn auren. Det skal ikke ha vært satt ut bekkerøye i Saudafjellet etter 2000. Bekkerøye er nå klassifisert som en fremmedart med lav risiko (Forsgren mfl. 2018) og er uønsket i Norge, og er nå ulovlig å sette ut. Selv om forekomsten av bekkerøye har blitt vesentlig redusert så finnes det fortsatt spredte forekomster av bekkerøye flere steder i vassdrag i Saudafjellene, og det er mulig at arten fortsatt forekommer i Slettedalsvatnet.

Vurdering av inngrep

Den anbefalte løsningen (per 17.11.2025) for reetablering av tappeluker i vannveien fra Slettedalsvatnet til Storlivatn Kraftverk innebærer at det etableres en tilkomsttunnel til lukene fra parkeringsplassen fra Minnehaugen, og med deponering av steinmasser i området. Denne løsningen forventes ikke å medføre direkte inngrep eller utslipp som i

Slettedalsvatnet, men kan føre til avrenning fra massedeponier, samt avrenning av borevann etc. under anleggsperioden. Tiltaket vurderes ikke å få negative effekter på fiskebestanden i Slettedalsvatnet, men det må tas forbehold om at plassering av deponier og at omfanget av avrenning under anleggsarbeidet er ukjent, og at negative effekter kan oppstå avrenningen fra disse blir større enn antatt.

Det er også mulig at noe av avrenningen vil tilføres vassdraget nedstrøms Slettedalsdammen, og dermed påvirke vassdraget nedover. Det foreligger ikke noen minstevannføring på elvestrekningen nedstrøms dammen, og elva fremstår som tilnærmet tørrlagt med unntak av eventuell lekkasje gjennom dammen og resttilsig som tilføres elvestrengen nedover. Det er ukjent om og eventuelt hvor det forekommer fisk på elvestrekningen, men det forventes at det aure nedover vassdraget der tilsiget er stort nok til at det forekommer årssikker vannføring. Statusen til en eventuell fiskebestand på elvestrekningen, samt mulig effekt av avrenning fra anleggsarbeidet, er usikker og vanskelig å vurdere.

Arbeid i vannveien kan også føre til avrenning av borevann som tilføres vassdraget nedstrøms via Storlia Kraftverk. Dette antas å bli så uttynnet at det det ikke vil påvirke fiskebestanden i Storlivatnet.

Med vennlig hilsen

Helge Skoglund

Forsker I

NORCE

Referanser

Forsgren E, Hesthagen T, Finstad AG, Wienerroither R, Nedreaas K og Bjelland O (2018, 5. juni). *Salvelinus fontinalis*, vurdering av økologisk risiko. Fremmedartslista 2018. Artsdatabanken. Hentet (2025, 14. November) fra <http://www.artsdatabanken.no/Fab2018/N/31>

Åtland, Å., & Kambestad, A. 1992. Fisk og fiskeinteresser. Konsekvensutredning for saudautbyggingen. Rådgivende Biologer AS rapport nr. 71.